

Vanguard voor obligaties met lage kosten

Meer informatie

Juridische disclaimer

Vanguard®

Nog geen pensioenplan voor politiek van sociale partners

Olaf Boschman
17 maart 2017

Met de formatie voor de deur zijn sociale partners nog druk bezig met een plan voor het toekomstig pensioenstelsel. Maar het is de vraag of ze nog komen met concrete aanbevelingen. Op belangrijke punten heerst onenigheid.

Pensioenpartij 50Plus van Henk Krol haalde slechts vier zetels bij de verkiezingen. Foto Hollandse Hoogte

‘Ik denk dat het ontzettend belangrijk is dat we proberen te komen tot gezamenlijke keuzes over hoe het verder moet met ons stelsel’, aldus Kees Goudswaard, voorzitter van de [SER-commissie](#) die de toekomst van het pensioenstelsel onderzoekt. ‘Dat zou, denk ik, grote impact hebben op de formatie. Welke uitslag van de verkiezingen er ook komt.’

Hoogleraar Goudswaard zei dit eind januari op een bijeenkomst over pensioenvraagstukken in de kabinetsformatie. Maar, zo voegde hij eraan toe: ‘Zo ver is het nog niet. Daar wordt hard aan gewerkt.’

Daags voor de verkiezingen was dat nog steeds het geluid dat klonk bij werkgevers en bonden. Dat er hard wordt gewerkt, dat er nog geen stuk ligt, maar dat iedereen beseft hoe belangrijk het is om met iets te komen.

Arbeidsvoorwaarde

Willem Jelle Berg van de CNV zei het vorige maand bij de Kring van Willem Jelle Berg Pensioenspecialisten als volgt: ‘Als we de boodschap op ons nemen dat pensioen een arbeidsvoorwaarde is waar we ons verantwoordelijk voor voelen, dan moeten we er gewoon uit komen. Werkgevers en werknemers zijn het heel vaak met elkaar oneens en weten dat ook goed uit te dragen. Maar als zij afspraken maken, dan doen ze dat voor de lange

termijn. Politici maken afspraken voor gemiddeld twee jaar: vier jaar aan het begin en nul jaar aan het einde van een kabinetsperiode.’

Sociale partners voelen volgens hem daarom echt de urgentie om met een plan te komen. Bovendien: ‘Politici en een pot van €1.400 mrd is een slechte combinatie.’

De gevoelde urgentie laat onverlet dat het volgens anderen spannend wordt of er iets komt. En of er, bij overeenstemming in de SER, wel voldoende steun is bij de achterbannen. In 2011 sneuvelde het pensioenakkoord nadat FNV Bondgenoten zich ertegen keerde.

Hypotheek

Compromissen zijn in elk geval onontkoombaar. Dat maakte de bijeenkomst bij de Kring van Pensioenspecialisten nog maar eens duidelijk.

Hedda Renooij van VNO-NCW/MKB Nederland wil pensioen combineren met **Hedda Renooij** wonen en zorg. ‘Het pensioenstelsel staat niet op zichzelf. Hoe rechtvaardig is het dat mensen volledig pensioen opbouwen als ze hun hypotheek aflossen?’ Op haar verlanglijstje staat ook meer keuzevrijheid. ‘De discussie hierover wordt wel eens doodgeslagen door te zeggen: voor wie doen we het nu eigenlijk? Ik denk dat het waar is dat dat op dit moment een hele kleine groep is. Maar de toekomst van het pensioenstelsel bedenk je niet voor de komende vijf jaar. Dat doe je voor de komende decennia. Mensen krijgen steeds meer toegang tot integrale financiële planning. Het stelsel is onhoudbaar als een grote groep werkenden te veel of te weinig pensioen opbouwt.’

Voor werkgevers is betaalbare en stabiele premie verder een belangrijke wens. ‘Het is heel vervelend om als je in april met veel moeite een cao hebt afgesloten, de pensioenuitvoerder aan het einde van het jaar laat weten dat de pensioenpremie fors omhoog moet’, aldus Renooij.

De premiestijgingen in de afgelopen jaren hebben er volgens haar toe geleid dat pensioen steeds meer terechtkwam bij de financieel directeur. De arbeidsvoorwaardelijke component dreigde onder te sneeuwen. Bij een stabiele premie kan dat weer veranderen, denkt Renooij.

Financieel product

Over het laatste punt denken sociale partners hetzelfde. Volgens Berg hebben wetenschappers de neiging pensioen in rapporten te beschrijven als financieel product.

‘Daarmee ben ik het principieel oneens. Als pensioen geen arbeidsvoorwaarde was, dan was het er niet. Pensioen is begonnen als arbeidsvoorwaarde voor mensen die arbeidsongeschikt waren. Oud was een bijzondere vorm van arbeidsongeschiktheid.’

Op de andere punten verschillen de meningen wel. FNV-bestuurder Chris Driessen vindt het bijvoorbeeld een slecht idee om de eigen woning en pensioen aan elkaar te koppelen. Volgens hem lossen mensen hun hypotheek alleen maar af omdat dit een voorwaarde is voor hypotheekrenteaf trek. ‘Het fiscale kader voor het eigen huis staat onder druk. Als de aftrek straks helemaal verdwijnt, dan vervalt waarschijnlijk ook de regel dat je volledig moet aflossen. De aflossing is helemaal gekoppeld aan het fiscale regime. Ik vind het gek om dit regime, dat ter discussie staat, te betrekken bij pensioen.’ Berg: ‘Je moet pensioen niet verwarren met wonen en zorg.’

Bij maatwerk en keuzevrijheid denkt Driessen vooral aan mogelijkheden om eerder met pensioen te gaan voor werkenden met een zwaar beroep. Berg vindt dat er al behoorlijk wat keuzemogelijkheden zijn.

Volgens Renooij zijn de verschillen tussen sociale partners op zich geen beletsel om met een plan te komen. Je kunt ook de overeenkomsten benadrukken, zegt ze. Driessen verwijst naar 2011 en 2013, toen sociale partners ook een pensioenakkoord sloten.

Combinatiecontract

Het vinden van overeenkomsten is niet het enige probleem voor sociale partners. Het is ook nog een open vraag welk nieuw contract ze naar voren schuiven. De Pensioenfederatie [concludeerde](#) eind vorig jaar dat de twee pensioencontracten die de SER had uitgewerkt nog niet goed genoeg zijn.

Op zowel de collectieve variant (1b) als de individuele variant (4c) was kritiek. Zo is 4c transparanter, maar lijkt dit de potentiële welvaartswinst van collectieve risicodeling minder te benutten. En 1b is gevoeliger voor het risico dat er onvoldoende nieuwe deelnemers bijkomen.

Er wordt gekeken of een combinatie van beide, 4c in de opbouw en 1b in de uitkeringsfase, de belangrijkste bezwaren kan wegnemen. Maar stel dat dit zo blijkt te zijn (wat onwaarschijnlijk lijkt gezien de voorgeschiedenis) dan geeft dat geen antwoord op andere vragen, zoals integratie met wonen en zorg, maatwerk/keuzevrijheid en de transitie. Daar moeten de sociale partners dan nog altijd knopen over doorhakken. En daarover zeggen ze zelf, dat het spannend wordt of dat tijdig lukt.

© 2017 Pensioen Pro. Alle rechten voorbehouden.